

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-03-10

Diarienummer 2022-23432

Handläggare

Carl-Johan Skredsvik

Telefon: 031-368 39 14

E-post: carl-johan.skredsvik@miljo.goteborg.se

Yttrande till Miljödepartementet över remiss Förslag till ändringar i förordning (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP), M2022/02345

Förslag till beslut

Miljö- och klimatnämnden skickar över yttrande över remiss om EU-kommissionens förslag till ändringar i förordning (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP), i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1, till Miljödepartementet.

Sammanfattning

EU-kommissionen föreslår ändringar i CLP-förordningen för att både stärka och i vissa delar förenkla regelverket inom kemikalieområdet i syfte att nå en giftfrimiljö.

Förändringar i förordningen handlar bland annat om:

- utveckling av reglerna för märkning, till exempel gällande:
 - ökad läsbarhet av etiketter,
 - ökad möjlighet att använda utvikbara etiketter,
 - undantag för märkning av små förpackningar,
 - lättnader i märkningskrav för vissa kemiska produkter som säljs i påfyllbara behållare,
- införa möjlighet för digital märkning av vissa kompletterande märkningsuppgifter
- tydliggörande av regler för webbhandel
- tydliggörande av skyldigheten för vissa distributörer att anmäla information till giftinformationscentraler
- förbättring av informationen om farliga ämnen i europeiska kemikaliemyndighetens, ECHA, klassificerings- och märkningsregister

- utökning av antalet faroklasser som prioriteras för EU-gemensam harmoniserad klassificering

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till de förslagna förändringarna, då vi bedömer att de kommer medföra ökat skydd för människors hälsa och miljön och bidra till att vi kan nå miljömålet en giftfrimiljö.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Åtgärdsförslagen bedöms medföra begränsad negativ påverkan ur den ekonomiska dimensionen, för såväl miljöförvaltningen, stadens övriga förvaltningar och bolag samt de företag som tillverkar eller släpper ut kemikalier på marknaden.

De förändringar som föreslås, bedömer vi kommer innebära främst kostnadsbesparingar för företagen som släpper ut kemikalier, då det införs vissa lättnader i märkningskraven men också förenklingar i processen för att klassificera och märka kemiska produkter som kommer göra det arbetet enklare och mindre tidskrävande. Tilltäppande av regelluckor, exempel förtydligat ansvar för samtliga aktörer i distributörskedjan, kommer troligen också bidra till bättre regelefterlevnad inom EU och att oseriösa företag som inte följer kraven försvinner, med följden att spelplanen och konkurrensen för de företag som sköter sig jämnas ut.

Bedömning ur ekologisk dimension

Miljöförvaltningen bedömer att förslagen väntas inverka positivt på stadens ekologiska förhållande, genom att förekomsten av farliga produkter på marknaden och i miljön på sikt bör minska. Åtgärderna inom märknings- och informationsreglerna bedömer vi också kommer att leda till att kunskapen om kemikaliers faror hos konsumenter ökar, vilket bör leda till att konsumenter avstår köp av vissa produkter men också använder farliga produkter på ett säkrare sätt som är bra för miljön och människors hälsa.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Yttrande till Miljödepartementet över remiss M2022/02345, förslag till ändringar i förordning (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP)
2. Remiss EU-kommissionens förslag till ändringar i förordning (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP)
3. Remissmissiv CLP

Ärendet

Miljödepartementet har gett Göteborgs Stad möjlighet att yttra sig över remiss om EU-kommissionens förslag till ändringar i förordning (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP), för besvarande senast den 31 mars 2023.

Stadsledningskontoret har översänt remissen till miljö- och klimatnämnden för direkt besvarande till Miljödepartementet.

Miljöförvaltningen har bedömt förslagen i remissen och tagit fram förslag till yttrande som redovisas i tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Beskrivning av ärendet

EU-kommissionen föreslår nu som en del av bland annat åtgärds paket The Green Deal, den Gröna given, och i syfte att säkerställa en giftfrimiljö, ändringar i den lagstiftning som styr hur kemiska produkter ska klassificeras, märkas och förpackas, det vill säga CLP-förordningen, förordning (EG) 1272/2008. CLP står för engelskans "Classification, Labelling and Packaging" (klassificering, märkning och förpackning).

Unionen har varit framgångsrik i arbetet med att skapa en enad inre marknad med fri rörlighet av handel med kemiska produkter. Däremot finns det svagheter och luckor i gällande lagstiftning inom kemikalieområdet, bland annat i CLP-förordningen, som medför att skyddet av människors hälsa och miljön, från faror orsakade av farliga kemikalier inte blir tillräckligt.

EU-kommissionen förslag

Förslaget till förändringar i CLP-förordningen handlar främst om:

- Åtgärder för att utveckla och förbättra reglerna kring märkning och farokommunicering
 - Minimumkrav på utformning av märkningsetiketter, exempelvis. minimumstorlek på font och färgkrav, för att öka läsbarheten.
 - Ökad möjlighet till användning av utvikningsetiketter, för att underlätta märkning av produkter på flera olika språk och möjliggöra försäljning av samma produkt inom fler länder i unionen utan behov av om-etikettering av produkten.
 - Fler undantag för märkning av små förpackningar.
 - Lättnader i märkningskrav för vissa mindre farliga kemiska produkter som säljs i påfyllbara behållare, för att minska uppkomsten av förpackningsavfall. Detta förutsatt att det kan ske utan risk för konsumenten.
 - Särskilda märkningsundantag för försäljning av vissa kemiska produkter i bulk, exempelvis bränslen samt för mycket små förpackningar, exempelvis kulspetspennor, där uppfyllande av de ordinarie märkningskraven skulle bli oproportionellt dyra eller omöjligt att genomföra.
 - Ramverk för frivillig digital märkning av kemiska produkter, för sådan information som inte har betydelse för skyddet av människors hälsa och miljön och sådan information som gäller enligt UN Globally harmonized system of

classification and labelling of chemicals. Denna information behöver fortsatt finnas på förpackningen.

- Ammunition som används av militären i stridszoner undantas från märkningskrav under vissa omständigheter.
- Åtskillnad föreslås på reklam och distansförsäljningserbjudande kopplade till marknadsföring och försäljning farliga kemikalier.

Reklam för farliga kemiska ämnen och vissa blandningar, måste innehålla faroklass, faropiktogram, signalord samt faroangivelser.

Distansförsäljningserbjudande behöver visa produktens märkningsinformation.

- Åtgärder för att täppa till luckor och tvetydigheter i förordningen
 - Förtydligat ansvar inom distansförsäljning (ink. webbhandel/online-försäljning) för samtliga aktörer inom distributörsledet.
 - Krav på att det för all webbhandel/online-försäljning, som innebär utsläppande av produkter på EU-marknaden, ska finnas en leverantör som försäkrar att ämnet eller blandningen som släpps ut på EU-marknaden uppfyller kraven i CLP-förordningen, speciellt klassning, märkning och förpackning.
 - Krav på att aktörer som erbjuder online-marknadsplatser (handelsplattformar) utformar marknadsplatserna på ett sådant sätt att leverantörerna kan uppfylla kraven om att lämna information om produktsäkerhet.
 - Förtydligad skyldighet för vissa distributörer att anmäla information för blandningar till giftinformationscentraler.
- Åtgärder för att förbättra och förenkla processen kring identifiering och klassificering av kemiska faror
 - För att förbättra informationen om farliga ämnen som finns i den europeiska kemikaliemyndighetens klassificerings- och märkningsregister, föreslås bland annat införande av skyldighet för anmälare av ämnen att tillhandahålla ECHA förklaring på avvikande klassningar om samma ämne anmälts av andra samt krav på uppdatering av anmälan inom 6 månader efter att ändring av klassningen har beslutats.
 - Åtgärder för att öka utvecklingen och användningen av harmoniserad klassificering av ämnen.
 - De nya faroklasserna (hormonstörande - ED, svårnedbrytbar (persistent), bioackumulerande och giftig (toxisk) - PBT, mycket persistent och mycket bioackumulerande - vPvB, svårnedbrytbar, mobil och toxisk - PMT, mycket persistent och mycket mobil - PvM) läggs till i listan över faroklasser som prioriteras enligt lagstiftningen för EU-gemensam harmoniserad klassificering.
 - EU-kommissionen ges mandat att initiera och finansiera processen för införandet av harmoniserad klassning för ämnen, något som tidigare varit begränsat till medlemsländernas ansvariga myndigheter, tillverkare, importörer eller nedströms användare.

Förvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till förslagna ändringar i CLP-förordningen och anser inte det är nödvändigt att lämna några synpunkter, då vi bedömer att konsekvenserna av åtgärderna är väl utredda och att förändringarna kommer bidra till ökat skydd för människors hälsa och miljön och att vi når miljömålet en giftfri miljö.

Anna Ledin

Direktör

Peter Berntsson

Avdelningschef